

Cumpărând verde !

Manual despre achizițiile publice verzi

Comisia Europeană

Atenție: Acest document este o traducere neoficială în limba română a Manualului pentru Achiziții Publice Verzi elaborat de Comisia Europeană. Versiunea originală, publicată în 20 de limbi europene, este disponibilă la adresa de internet http://ec.europa.eu/environment/gpp/guideline_en.htm

Notă Importantă

Acest manual este un document indicativ al serviciilor Comisiei Europene și nu poate fi considerat în niciun fel obligatoriu pentru această instituție. Trebuie de asemenea notat că acest manual este supus evoluției practicii Comisiei Europene și a spețelor Curții de Justiție.

Europe Direct este un serviciu care vă ajută să găsiți răspunsuri la întrebările dvs. despre Uniunea Europeană.

Număr gratuit: 00 800 6 7 8 9 10 11

Un volum mare de informații adiționale despre Uniunea Europeană este disponibil pe internet.

Informațiile pot fi accesate prin serverul Europa (<http://europa.eu.int>).

Conținut

ACHIZIȚII VERZI: ASPECTE ESENȚIALE.....	4
INTRODUCERE.....	5
CAPITOLUL 1 — STRATEGII DE ACHIZIȚII VERZI	8
1.1. Evaluarea nevoilor de instruire și asigurarea accesului la informația de mediu.....	9
1.2. Stabilirea priorităților generale pentru a a „înverzi” achizițiile dumneavoastră.....	10
CAPITOLUL 2 — ORGANIZAREA ACHIZIȚIILOR PUBLICE	12
2.1. Introducere	12
2.2. Natura procedurii de achiziții publice	12
2.3. Stadiile diferite ale procedurii de achiziții	13
2.4. Importanța evaluării necesităților reale.	13
CAPITOLUL 3 — DEFINIREA CERINȚELOR DIN CONTRACT.....	14
3.1. Definirea obiectului.....	14
3.2. Elaborarea specificațiilor tehnice.....	17
3.3. Etichete ecologice.....	20
3.4. Achiziționarea de materiale specifice și luarea în considerare a procesului și a metodelor de producție.....	23
CAPITOLUL 4 — SELECȚIA FURNIZORILOR DE BUNURI SAU SERVICII SI A CONTRACTORILOR	29
4.1. Introducere.....	29
4.2. Criterii de excludere.....	30
4.3. Capacitatea tehnică	31
CAPITOLUL 5 — ATRIBUIREA CONTRACTULUI.....	35
5.1. Reguli generale pentru atribuirea contractului	35
5.2. Utilizarea criteriilor de atribuire.....	37
CAPITOLUL 6 — CLAUZE DE PERFORMANȚĂ ALE CONTRACTULUI.....	41
6.1. Reguli care guvernează clauzele contractului	42
6.2. Clauze de performanță ale contractului pentru achizițiile de lucrări sau servicii	42
6.3. Clauze de performanță ale contractului pentru aprovizionarea cu bunuri.....	43
6.4. Impactul transportului.....	43

ACHIZIȚII VERZI: ASPECTE ESENȚIALE

Achizițiile publice verzi sunt un proces progresiv, ale cărui faze sunt următoarele:

- **Gândiți-vă ce produse, servicii sau lucrări sunt cele mai convenabile având în vedere atât impactul de mediu cât și alți factori, precum ar fi informațiile de care dispuneți, oferta de pe piață, tehnologiile disponibile, costurile și vizibilitatea (Capitolul 1).**

- **Identificați-vă nevoile de achiziții și exprimați-le în mod corespunzător.** Alegeți un titlu „verde” pentru a comunica politica instituției dvs. către cei din exterior, asigurând transparență optimă pentru potențialii furnizori și pentru cetățenii pe care instituția îi deservește (Capitolul 2).

- **Elaborați specificații clare și precise,** folosind cerințe de mediu acolo unde este posibil (condiții admis/respins) (Capitolul 3):

- căutați exemple ale caracteristicilor de mediu în baze de date/eco-etichetare;

- acționați pe baza celor mai bune practici ale autorităților contractante; folosiți comunicarea inter-instituțională drept o metodă de a obține și de a disemina informație;

- folosiți o abordare științifică solidă a „costurilor pentru întregul ciclu de viață al produsului”; nu atribuiți impactul de mediu corespunzător unui stadiu al ciclului de viață altei faze a acestuia;

- folosiți specificații funcționale sau bazate pe performanță care să încurajeze oferte ecologice inovative;

- luați în considerare performanțele de mediu, cum ar fi folosirea de materiale prime, metode de producție durabile (atunci când este relevant pentru produsul sau serviciul final), eficiența energiei, energii regenerabile, emisii, deșeuri, „reciclabilitatea”, chimicale periculoase etc.

- dacă nu sunteți siguri despre existența, prețul sau calitatea produselor verzi, cereți variante „verzi”.

Stabiliți criterii de selecție pe baza listei exhaustive de criterii menționate în directivele de achiziții publice. Acolo unde este cazul, includeți criterii de mediu pentru a dovedi capacitatea tehnică de executare a contractului. Spuneți-le potențialilor furnizori de bunuri și servicii sau contractorilor că pot folosi scheme și declarații de

management de mediu pentru a dovedi conformitatea cu criteriile (Capitolul 4).

Stabiliți criteriile de atribuire: atunci când se folosește criteriul „ofertei cele mai avantajoase din punct de vedere economic”, inserați criterii relevante de mediu fie pentru a compara ofertele verzi între ele (în cazul în care specificațiile tehnice definesc contractul ca fiind „verde”) sau ca o metodă de a introduce un element de mediu (în cazul în care specificațiile tehnice definesc contractul într-o formă neutră) și dându-i acestuia o anumită pondere. Luați în considerare costurile întreg ciclului de viață (Capitolul 5)!

- **Folosiți clauzele de performanță a contractului** ca pe un mod de a stabili mai multe condiții relevante de mediu în plus față de contractul „verde”. Acolo unde este posibil, insistați asupra metodelor de transport prietenoase pentru mediu (Capitolul 6).

- **Asigurați-vă mereu că tot ceea ce cereți de la potențialii licitatori și ofertele lor au legătură cu obiectul contractului.**

Introducere

Care este legătura între achizițiile publice și protecția mediului?

Autoritățile publice sunt mari consumatoare în Europa, cheltuind aproximativ 16% din Produsul Intern Brut al UE (o sumă echivalentă cu jumătate din PIB-ul Germaniei). Folosind puterea lor de cumpărare pentru a opta pentru bunuri și servicii care protejează mediul, ele pot aduce o contribuție importantă pentru dezvoltarea durabilă. Achizițiile publice verzi acoperă zone precum cumpărarea de computere și clădiri eficiente din punct de vedere energetic, echipament de birou făcut din produse din lemn provenit din păduri administrate în mod durabil, hârtie reciclabilă, mașini electrice, transport public ecologic, cantine cu alimente organice, electricitate provenind din surse de energie regenerabile și sisteme de aer condiționat care să corespundă soluțiilor tehnice celor mai avansate pentru protecția mediului.

Achizițiile verzi se referă de asemenea și la influențarea pieței prin puterea exemplului. Prin promovarea achizițiilor verzi, autoritățile publice pot realmente stimula industria să dezvolte tehnologii ecologice. În cazul anumitor sectoare de producție, lucrări și servicii, impactul poate fi în mod deosebit semnificativ, întrucât instituțiile publice comandă o parte largă a pieței (computere și clădiri eficiente din punct de vedere energetic, transportul public, șamd).

În final, prin luarea în considerare a costurilor aferente întregului ciclu de viață ale unui contract, achizițiile publice verzi dau posibilitatea de a economisi bani protejând în același timp mediul. Cumpărând în mod înțelept, se pot economisi materiale și energie, se poate reduce cantitatea de deșeuri și poluarea și se încurajează modelele durabile de comportament.

Potențiale beneficii de mediu

Comisia Europeană a cofinanțat un proiect de cercetare — numit Relief (1)— pentru a evalua în mod științific potențialele beneficii de mediu care s-ar obține dacă achizițiile publice verzi ar fi adoptate pe scară largă în UE. Rezultatele au produs următoarele concluzii:

- Dacă toate autoritățile publice din UE ar cere electricitate „verde”, s-ar economisi echivalentul a 60 de milioane de CO₂, ceea ce este echivalent cu 18 % din angajamentul UE de reducere a gazelor de seră luat sub Protocolul de la Kyoto. S-ar putea realiza aproape aceeași economisire dacă autoritățile publice ar opta pentru clădiri eco-eficiente.
- Dacă toate autoritățile publice din UE ar opta pentru computere mai eficiente din punct de vedere energetic, direcționând astfel întreaga piață, aceasta ar duce la economisire de 830.000 tone de CO₂.
- Dacă toate autoritățile publice europene ar opta pentru toalete și instalații sanitare eficiente în clădirile lor, aceasta ar reduce consumul de apă cu 200 milioane tone (echivalent cu 0.6 % din consumul total al gospodăriilor la nivelul UE).

(1) Acest proiect a fost finanțat de Key Action ‘Orașul de mâine și moștenirea culturală’ sub cel de-al cincelea program pentru Dezvoltarea cercetării și a tehnologiei. A fost publicat un manual pentru a ajuta autoritățile locale să ecologizeze achizițiile. Pentru mai multe informații despre proiectul Relief, vezi pagina de web: (<http://www.iclei.org/europe/ecoprocura/info/politics.htm>).

Acest manual a fost elaborat pentru a ajuta autoritățile publice să lanseze cu succes o politică de achiziții verzi. Manualul explică într-o manieră practică posibilitățile oferite de dreptul european comunitar și expune soluții simple și eficiente care pot fi folosite în procedurile de achiziții publice. Din motive practice, manualul urmează logica și structura procedurii de achiziții și oferă o multitudine exemple practice de achiziții verzi de către autoritățile publice din UE¹. Acest manual a fost produs mai în special pentru autoritățile publice, dar sperăm să-i inspire și pe achizitorii din marile companii. Ar trebui de asemenea ajute furnizorii de bunuri și servicii, precum și contractorii – îndeosebi companiile mai mici – să înțeleagă și să atingă cerințele achizițiilor de mediu impuse. Manualul este disponibil pe site-ul web al Comisiei Europene, la secțiunea achiziții publice verzi, care conține informații practice suplimentare, linkuri utile și informații de contact pentru autoritățile contractante care vor să-și ecologizeze achizițiile (<http://europa.eu.int/comm/environment/gpp/>).

Contextul legal și politic

Mult timp, autoritățile contractante nu au luat cu adevărat în considerare valoarea de mediu a bunurilor, serviciilor și a lucrărilor. Cu toate acestea, contextul politic și economic global s-a schimbat, o dată cu apariția **conceptului de dezvoltare durabilă** – „dezvoltare care satisface nevoile prezentului fără să compromită capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități” – și cu nevoia de a lua în considerare aspectele de mediu în toate celelalte politici (în paralel cu aspectele economice și sociale).

¹ **Observație importantă:** Deși informația din acest manual a fost verificată cu atenție, Comisia Europeană nu își asumă responsabilitatea cu privire la cazurile specifice menționate în manual sau în linkurile de pe alte website-uri.

De la includerea sa în Tratatul din 1997, dezvoltarea durabilă este recunoscută ca și un scop fundamental al UE. În 2000, la Lisabona, liderii UE au proclamat obiectivul de a face UE ‘cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de creștere economică durabilă cu locuri de muncă mai multe și mai bune și o mai bună coeziune socială’ până în 2010. Strategia Lisabona a fost completată cu un al treilea pilon, cel de mediu, după adoptarea **strategiei de dezvoltare durabilă a UE** la Consiliul European de la Gothenburg din 2001 (1). Această strategie a marcat un punct de cotitură. Scopul era promovarea creșterii economice și a coeziunii sociale acordând atenția corespunzătoare protecției mediului. Acest lucru implică faptul că obiectivele de mediu trebuie evaluate împreună cu impactul economic și social, astfel încât să se poată găsi soluții care să aducă câștig pentru economie, ocuparea forței de muncă și mediu.

În 2002, Consiliul și Parlamentul European au adoptat cel de-al **șaselea program de acțiune pentru mediu** (2), elaborând foaia de parcurs pentru mediu a UE pentru următorii 10 ani și identificând patru domenii unde este nevoie în mod urgent de acțiune: schimbări climatice, natură și biodiversitate, managementul resurselor, precum și mediul și sănătatea. Implementarea strategiei de dezvoltare durabilă a UE și a celui de-al șaselea PAM într-o Uniune lărgită va fi cu adevărat o provocare.

La **nivel internațional**, UE a jucat un rol de promotor în dezvoltarea și promovarea acordurilor și convențiilor internaționale de mediu. De exemplu, în ratificarea Protocolului de la Kyoto pentru Schimbări Climatice în 2002, UE și-a luat angajamentul de a reduce emisiile de gaze de seră cu 8% între 2008 și 2012 (în comparație cu nivelurile din 1990).

Obiectivul de dezvoltare durabile la toate nivelurile de guvernare nu poate fi atins dacă nu există o integrare a dimensiunii de mediu în toate celelalte politici, prin implementarea corectă a politicilor de mediu, prin creșterea utilizării instrumentelor de piață și prin informarea publicului pentru a pregăti schimbările comportamentale necesare (3). La nivel global, achizițiile publice verzi sunt menționate în mod specific în „Planul de implementare” a Summitului Mondial

privind Dezvoltarea Durabilă ce a avut în Johannesburg în Decembrie 2002, care încurajează autoritățile relevante de la toate nivelurile să ia în considerare aspectele de dezvoltare durabilă în luarea deciziei și să promoveze politicile de achiziții publice care încurajează dezvoltarea și utilizarea pe scară largă de bunuri și servicii sănătoase din punct de vedere al mediului (4).

Sub egida Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), țările membre OCDE au convenit asupra recomandării Consiliului de a îmbunătăți performanța de mediu a achizițiilor publice (5).

În **comunicarea sa interpretativă** din 4 iulie 2001 (6), Comisia Europeană a stabilit posibilitățile oferite de dreptul comunitar de a integra considerațiile de mediu în procedurile de achiziții publice. Curtea Europeană de Justiție a clarificat mai departe aceste posibilități (7).

Directivile privind achizițiile publice (8) adoptate pe 31 Martie 2004 consolidează și completează contextul legal. Acestea menționează în mod specific în text posibilitățile de a folosi considerațiile de mediu în elaborarea specificațiilor tehnice și a criteriilor de atribuire precum și în clauzele de performanță ale contractelor.

Deși directivele se aplică doar contractelor de achiziții publice a căror valoare estimată depășește anumite praguri (așa cum este menționat în directive), Curtea de Justiție a reglementat faptul că principiul Tratatului CE de tratament egal și transparență, la fel ca și libera mișcare a bunurilor, libertatea de stabilire și libertatea de a furniza servicii, se aplică de asemenea contractelor cu valori mai mici decât cele prag.

(1) COM(2001) 264 final.

(2) Decizia No 1600/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iulie 2002 ce stabilește al șaselea program comunitar de acțiune pentru mediu (JO 242, 10.9.2002).

(3) Trebuie notat că acest ghid se limitează la aspectele de mediu ale dezvoltării durabile. În ceea ce privește aspectul social al dezvoltării durabile, referința este Comunicarea interpretativă a Comisiei din 15 Octombrie 2001 privind posibilitățile de integrare a considerațiilor sociale în achizițiile publice și noile directive de achiziții publice care fac explicit referire la aceste posibilități.

(4) Pentru mai multe informații, a se vedea

http://www.un.org/esa/sustdev/documents/WSSD_POI_PD/English/POIToc.htm

(5) A se vedea textul pe Internet — 23 Ianuarie 2002 — C(2002)3

<http://webdomino1.oecd.org/horizontal/oecdacts.nsf/Display/875330FE889EC528C1256F040032D313?OpenDocument>.

(6) Comunicarea interpretativă a Comisiei din 4 iulie 2001 privind dreptul comunitar aplicabil achizițiilor publice și posibilitățile de integrare a considerațiilor de mediu în achizițiile publice (COM(2002) 274 final).

(7) Decizia Curții de Justiție din 17 septembrie 2002 în cazul C-513/99 și din 4 decembrie 2003 în cazul C-448/01.

(8) Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor pentru atribuirea contractelor de lucrări publice, achiziții publice și contracte publice (numită pe scurt Directiva 2004/18/CE) și Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 ce coordonează procedurile de achiziții a entităților ce operează în sectoarele de apă, energie, transport și servicii poștale (numită pe scurt: Directiva 2004/17/CE).

Capitolul I

Cumpărând verde: strategii

În principiu, decizia politică de a face achiziții verzi nu ar trebui să pună probleme autorităților publice, indiferent care sunt acestea. Acestea ar trebui să fie încurajate să facă acest lucru, nu doar pentru că aduce beneficii pentru mediul înconjurător, dar și pentru că îmbunătățește imaginea autorităților publice. De fapt, politica achizițiilor verzi nu necesită în mod normal schimbări de ordin structural din partea autorității contractante.

Punerea politicilor în practică va necesita în primul rând o planificare strategică: organizarea unor instruiți adecvate pentru personalul care lucrează în domeniu, asigurarea accesului la informațiile privind mediul și stabilirea priorităților în alegerea

contractelor cele mai avantajoase pentru achiziții verzi. O dată ce aceste condiții au fost îndeplinite, autoritățile contractante vor putea să treacă la organizarea procedurilor de achiziții publice verzi (capitolul 2).

1.1 Evaluarea necesităților de training și asigurarea accesului la informațiile de mediu

Personalul responsabil cu achizițiile publice trebuie să-și însușească cunoștințele juridice, financiare și cele legate de mediu pentru a putea decide în ce măsură și unde pot fi introduse condiții de mediu în cadrul achizițiilor publice, dacă acestea au fost introduse la nivelul la care se poate obține cel mai bun raport cost/beneficiu precum și dacă acestea corespund priorităților de mediu stabilite de autoritatea contractantă.

Un ghid al practicilor de mediu în Barcelona

Autoritățile locale din Barcelona au editat, pentru cei 12.000 de angajați ai lor, un foarte bun ghid al practicilor de mediu, care conține informații privind achizițiile publice verzi și alte domenii legate de mediu.⁽¹⁾

Mai multe informații sunt disponibile pe Internet la adresa :

(1) http://www.bcn.es/agenda21/A21_text/guies/GreenOfficeGuide.pdf.

Este important să se comunice politica de achiziții verzi unei game largi de factori interesați, inclusiv furnizorilor existenți și potențiali, prestatorilor de servicii și contractanților, astfel încât să se poată ține seama de noile reglementări.

Cooperarea între autoritățile contractante este un alt mod de a crește accesul la expertiza și know-how-ul în materie de mediu și de a comunica această politică și factorilor externi.

Linii directe pentru achizițiile ecologice în Voralberg

Landul austriac Voralberg are 96 de orașe mici, distribuite într-o zonă unde densitatea populației este relativ scăzută. Majoritatea dintre ele nu dispun de achizitori angajați permanent, ca să nu mai vorbim de specialiști în ecologie. În aceste condiții, pentru a putea avea o politică de achiziții verzi de succes, a fost necesară cooperarea și facilitarea activității tehnice a achizitorilor în ceea ce privește stabilirea de criterii. Pentru aceasta, landul Voralberg a elaborat ghiduri ecologice privind achizițiile de servicii pentru construcții și produse de birou. Aceste ghiduri sunt acum disponibile pe Internet.⁽¹⁾

(1) A se vizita site-ul Voralberg (<http://www.voralberg.at>)

1.2 Stabilirea priorităților generale pentru a ecologiza achizițiile

- *Adoptați o abordare cât mai progresivă.* Începeți cu un număr limitat de produse sau servicii al căror impact de mediu este cunoscut sau unde alternativele ecologice sunt mai ușor disponibile, fără a presupune costuri suplimentare (de ex.: hârtie reciclată sau echipamente de birou cu mare eficiență energetică). În același timp, asigurați-vă că cerințele caietului de sarcini nu au un impact negativ asupra mediului înconjurător (de ex.: excluderea folosirii componentelor reciclate).

Abordarea progresivă adoptată la Dunkerque și la Lille

Orașul Dunkerque din Franța a adoptat o abordare progresivă, care s-a concretizat prin eforturile depuse în 1999 în favoarea achizițiilor publice verzi. S-a început cu un produs iar ulterior, câpătând încredere în urma testării și a unei colaborări strânse cu utilizatorii, s-a creat mediul propice pentru trecerea la un sistem de achiziții ecologice sistematic, cu luarea în calcul a opțiunilor ecologice și pentru alte produse.

Orașul Lille a înființat un birou care să-i instruiască pe cei din domeniul achizițiilor să caute produse care să limiteze impactul asupra mediului înconjurător. S-a început cu șase produse: hârtie, vopsea, cerneală, produse de curățat, iluminat stradal și lemn, urmând să se definească o procedură pentru a aplica această politică și la alte produse.

- *Luați în considerare impactul asupra mediului.* Alegeți produse prioritare pentru ecologizare pe cele cu un impact ridicat asupra mediului înconjurător (ex.: parcul auto, servicii de curățătorie).
- *Concentrați-vă asupra uneia sau mai multor probleme de mediu, cum ar fi schimbările climatice sau deșeurile.* Introduceți cerințe generale pentru eficiență energetică sau reciclabilitate.
- *Luați în calcul disponibilitatea și costurile alternativelor mai ecologice.* Există produse mai ecologice pe piață? Răspund ele exigențelor dvs.? Puteți să vi le permiteți din punct de vedere financiar?
- *Luați în considerare disponibilitatea informațiilor.* Puteți găsi informațiile științifice și de mediu de care aveți nevoie pentru a stabili criterii legate de acel produs? Cât de dificil este să stabiliți criteriile tehnice și să le exprimați într-o cerere de ofertă?

Baza de date a Comisiei europene pentru produse și servicii

Comisia europeană a stabilit o bază de date care conține informații privind mediul, pentru cca.100 de grupe de produse și servicii. Aceste informații (cum ar fi etichetele ecologice care există pentru un anumit produs sau impactul acestora asupra mediului) sunt destinate achizitorilor din sectorul public și privat. Această bază de date se poate consulta pe Internet, la adresa: http://europa.eu.int/comm/environment/green_purchasing.

- *Încercați să faceți cât mai vizibilă politica ecologică.* Cât de vizibilă va fi politica ecologică asupra publicului și personalului? Vor percepe eforturile care se fac pentru a îmbunătăți performanțele legate de mediul înconjurător? Schimbările de mare anvergură, cum ar fi tipul de autovehicule folosit de autorități sau servirea de alimente organice în cantinele școlare sunt mijloace de sensibilizare atât pentru această politică, cât și pentru alte proiecte de mediu.
- *Luați în considerare potențialul dezvoltării tehnologice.* Dacă politica achizițiilor verzi s-ar aplica produselor și serviciilor încă de la începutul dezvoltării și apariției lor pe piață, șansele de reușită în acest domeniu ar fi mai mari decât dacă s-ar încerca modificarea caracteristicilor de mediu ale sectoarelor deja dezvoltate.

Modelul german de proiect - pilot privind încălzirea piscinelor cu energie solară

În 1983, Comisia europeană și ministrul german al cercetării și tehnologiei au lansat un proiect – pilot care constă în înlocuirea energiei convenționale cu energia solară pentru a încălzi apa din piscine. Imboldul financiar pe care achizițiile publice l-au dat acestui produs nou a ajutat la scăderea prețurilor și a făcut produsul mai atractiv pentru achizitorii din sectorul privat.

- *Adoptați o abordare științifică solidă bazată pe ciclul de viață al produsului.* Evitați să transferați impactul de mediu al unei faze a ciclului vieții ale unui produs spre o altă fază. Căutați informațiile relevante pe etichetele ecologice sau pe site-urile de pe Internet, precum și în bazele de date destinate informării consumatorilor.

Capitolul II

Organizarea achizițiilor publice

Cuprins

- Achizitorii publici au obligații mai stricte decât cei privați să obțină cel mai bun raport calitate – preț și să garanteze corectitudinea procedurilor de achiziții publice. Cel mai bun raport calitate – preț nu exclude analiza impactului asupra mediului. A fi corect înseamnă a oferi șanse egale și a garanta transparența.
- Faza pregătitoare este esențială. Analiza și planificarea atentă sunt foarte importante, înaintea lansării unei cereri de ofertă, dacă trebuie atinse anumite obiective de mediu.
- Este foarte important să analizați exact de ce anume aveți nevoie, înainte de a vă decide asupra unei soluții.

2.1 Introducere

Pentru a face funcțională o politică de mediu este esențială analiza procedurii de achiziții publice. O politică a achizițiilor verzi poate, dacă nu este corect implementată, să ridice probleme de ordin practic, ca de exemplu când și cui trebuie să ne adresăm, precum și ce criterii trebuie utilizate.

2.2 Natura procedurii de achiziție publică

Procedura de achiziție publică constă, de fapt, în potrivirea cererii cu oferta, așa cum se întâmplă și în cazul achizițiilor private, singura diferență fiind aceea că autoritățile publice trebuie să fie în mod special precaute atunci când atribuie contractele, având în vedere că acestea sunt entități publice finanțate din banii contribuabililor. Această prudență specială poate fi tradusă prin respectarea a două mari principii :

- Obținerea celui mai bun raport calitate – preț
- Garantarea unui tratament echitabil

Cel mai bun raport calitate – preț

Autorităților contractante le revine responsabilitatea să obțină cel mai bun raport calitate – preț, folosind banii contribuabililor, pentru orice produs pe care vor să îl achiziționeze. Cel mai bun raport calitate – preț nu înseamnă neapărat selectarea ofertei celei mai ieftine, ci a selecta oferta cea mai ieftină în raport cu parametrii stabiliți. Protecția mediului poate fi unul dintre acești parametri și poate juca același rol ca și ceilalți factori pentru atribuirea contractului. Așadar, cel mai bun raport calitate – preț nu exclude considerațiile legate de mediu.

Garantarea unui tratament echitabil

Garantarea unui tratament echitabil înseamnă respectarea principiilor pieței interne, pe care se fondează directivele referitoare la achizițiile publice și legislația națională care le transpune. Cel mai important dintre aceste principii, egalitatea de tratament, presupune ca toți competitorii să aibă șanse egale de a accede la un contract. Ca să se poată garanta aceste condiții de competitivitate, trebuie aplicate totodată și principiile transparenței.

Dintre dispozițiile care au legătură cu principiul egalității de tratament din directivele privind achizițiile publice, putem cita, de exemplu, data limită de depunere a ofertelor și cererilor de participare, precum și regulile comune referitoare la specificațiile tehnice.

Exemple ale aplicării principiului transparenței pot fi găsite în diferitele prevederi ale publicării anunțurilor și în obligația autorităților contractante de a informa competitorii în legătură cu motivul respingerii ofertelor lor.

2.3 Diferitele stadii ale procedurii de achiziții publice

Faza pregătitoare a oricărei proceduri de achiziție publică este de o importanță fundamentală. Orice greșeală apărută la acest nivel, va avea un efect negativ atât asupra celorlalte etape, cât și asupra rezultatului final, deoarece fiecare etapă se bazează pe rezultatul celei precedente. De aceea, înainte de a începe o procedură de cerere de ofertă, trebuie definit foarte clar atât obiectul contractului, cât și instrumentele utilizate pentru a se ajunge la rezultatul final. Un alt factor care subliniază importanța fazei pregătitoare, este acela că stadiile incipiente ale procedurii de achiziție publică oferă cea mai bună ocazie de a lua în considerare problemele legate de mediu.

Structura generală a unei proceduri de achiziție publică nu diferă substanțial de procedura de achiziție din domeniul privat. Ambele parcurg în linii mari aceleași stadii: definirea obiectului contractului, elaborarea specificațiilor tehnice și a parametrilor contractuali pentru produse/lucrări/servicii, selecționarea candidatului corespunzător și a celei mai bune oferte. Acest manual alocă un capitol fiecărei etape, analizând posibilitățile de includere a aspectelor de mediu în fiecare etapă și furnizând exemple practice și recomandări.

2.4 Importanța evaluării nevoilor reale

O etapă importantă a fazei pregătitoare, înainte chiar de a defini obiectul contractului, este evaluarea nevoilor reale.

De exemplu, trebuie să diseminați informații către public. Să admitem că vă decideți să cumpărați pliante tipărite, afișe, broșuri și anunțuri în presă. În orice caz, dacă analizați problema din perspectiva soluțiilor posibile mai degrabă decât din perspectiva necesităților, este posibil să optați pentru soluții mai bune pentru mediu, cum ar fi difuzarea electronică a informațiilor pe site-uri web sau prin curier electronic.

Astfel, pentru a fi eficienți, ar fi bine să vă descrieți nevoile într-o manieră cât mai practică, astfel încât să nu excludeți nici o posibilitate disponibilă de pe piață. Odată analizate necesitățile, s-ar putea să ajungeți la concluzia că nici nu mai e necesar să încheiați un contract de achiziție publică.

Achiziții mai puține la Pori

A cumpăra ecologic nu înseamnă întotdeauna a cumpăra produse mai ecologice. Poate însemna să cumperi mai puțin. Orașul Pori din Finlanda, situat pe țărmul Mării Baltice, a creat un serviciu intern de reutilizare, care funcționează datorită unui avizier postat pe internet. Angajații care nu mai folosesc anumite echipamente de birou, le pot oferi altor departamente sau angajați, cărora acestea le sunt necesare.⁽¹⁾

(1) Mai multe informații la : <http://www3.iclei.org/rgpis/egpc-061.html>

Capitolul 3

Definirea cerințelor contractului

Cuprins

- Atunci când se definește obiectul unui contract, autoritățile contractante au mare libertate să aleagă ce doresc să achiziționeze. Acest lucru lasă spațiu amplu pentru a include aspecte de mediu, cu condiția de a nu distorsiona piața prin limitarea sau împiedicarea accesului.
- Analiza de piață poate furniza informații esențiale despre opțiunile de mediu disponibile precum și despre tarifele și condițiile comerciale generale.
- Specificațiile tehnice ale etichetelor ecologice se pot dovedi folositoare pentru redactarea specificațiilor tehnice; totuși, nu este permisă impunerea către furnizori ca aceștia să fie înregistrați sub orice formă de schemă de eco-etichetare.
- Dacă prezintă relevanță, pot fi specificate materiale specifice și metodele de producție de mediu.

3.1. Definirea obiectului contractului

Obiectul unui contract constă în tipul de produs, serviciu sau lucrare ce se dorește a fi achiziționat. Acest proces de definire va rezulta în mod general într-o descriere de bază a produsului, serviciului sau lucrării, dar poate lua și forma unei definiții bazată pe indicatori de performanță.

Din punctul de vedere al considerațiilor de mediu, o definiție bazată pe indicatori de performanță apare preferabilă, deoarece în acest caz autoritatea contractantă nu trebuie să stipuleze în detaliu toate caracteristicile pe care produsul/serviciul/lucrarea ar trebui să le aibă, ci doar efectul dorit pe care acesta ar trebui să-l producă.

3.1.1. Dreptul de a alege

În principiu, există libertatea de a defini obiectul contractului în orice manieră care răspunde nevoilor instituției. Legislația în domeniul achizițiilor publice nu este atât de mult legată de ceea ce cumpără autoritățile contractante, cât mai ales de modalitatea de cumpărare. Din acest motiv, nici una din directivele privind achizițiile nu restricționează definirea subiectului de interes al contractului.

Cu toate acestea, libertatea de definire a contractului nu este nelimitată. În unele cazuri, alegerea unui produs, serviciu sau a unei lucrări specifice poate distorsiona câmpul de acțiune în domeniul achizițiilor publice al companiilor din Uniunea Europeană. Din acest motive este necesară existența unor elemente de siguranță.

Aceste elemente de siguranță se regăsesc, înainte de toate, în faptul că prevederile Tratatului CE privind non-discriminarea, libertatea de a furniza servicii și libera mișcare a bunurilor se aplică în toate cazurile, inclusiv contractelor de achiziții publice cu valori mai mici decât cele prevăzute de directive sau anumitor aspecte ale contractelor care nu sunt acoperite în mod explicit de directive. În practică, acest lucru înseamnă că trebuie să ne asigurăm că contractul nu va afecta accesul pe piața națională al operatorilor din UE.

Un al doilea element de siguranță este faptul că, în conformitate cu regulile de achiziții publice, specificațiile tehnice folosite pentru a defini contractul trebuie să fie definite într-o formă non-discriminatorie.

3.1.2. Alegerea unui titlu „verde” pentru contract

Un titlu „verde” furnizează ofertanților o identificare rapidă a ceea ce se așteaptă de la aceștia și transmite mesajul că performanța de mediu a produsului sau a serviciului va reprezenta o parte importantă a contractului.

Un titlu verde ales de Institutul pentru Managementul Mediului din Bruxelles

Institutul pentru Managementul Mediului din Bruxelles (1) și-a denumit cererea de oferte pentru servicii de curățenie: ‘Contract de servicii de curățenie ce respectă protecția mediului’. Alte titluri sugestive ar putea include ‘Contract de catering cu alimente organice’ sau ‘Clădire eficientă din punct de vedere energetic’.

(1) <http://www.ibgebim.be>

Folosirea titlurilor promoționale trimite un mesaj nu doar potențialilor furnizori, dar și comunității locale sau altor autorități contractante.

3.1.3. Realizarea analizei de piață

În procesul de stabilire a ceea ce dorim să cumpărăm, înțelegerea pieței este esențială. Dezvoltarea unui concept pentru un produs, serviciu sau lucrare este foarte dificilă fără a se cunoaște ceea ce este disponibil pe piață. Alternativele verzi nu sunt întotdeauna evidente sau bine promovate.

Așadar, există nevoia unor studii. Aceste studii ar putea lua forma unei analize de piață. O analiză de piață constă dintr-o examinare generală a potențialului pieței care ar putea satisface nevoile deja definite.

Pentru a avea succes, această analiză trebuie să fie făcută într-o manieră deschisă și obiectivă, concentrându-se pe soluțiile generale care sunt disponibile pe piață și nu pe contractorii preferați sau favoriți. În acest mod se vor evidenția alternativele prietenoase

pentru mediu, dacă acestea există, precum și nivelul general de preț pentru opțiunile disponibile.

În căutarea produsului adecvat

O comunitate ce planifică să achiziționeze garduri și mobilier stradal poate să investigheze materialele disponibile pe piață, ca de exemplu lemn provenit din păduri administrate durabil din punct de vedere al mediului sau materiale sintetice fabricate din materii prime reciclate.

3.1.4. Recomandări privind contractele de lucrări

În sectorul lucrărilor, atenția se orientează spre ceea ce numim ‘construcții durabile’. Guvernele, în rolul lor de autorități contractante, se asociază cu companii de construcții și arhitecți pentru a dezvolta metode de construcție prietenoase pentru mediu.

Un test francez pentru construcția de case ecologice

Guvernul francez a lansat planuri pentru a aplica HQE (haute qualité environnementale – înaltă calitate ecologică), o metodă de a atinge o înaltă calitate ecologică în sectorul construcțiilor, a locuințelor sociale și a planificării urbane. Această metodă constă în conceperea unor clădiri care folosesc mai puțină apă și energie și nu necesită multe lucrări de întreținere (1).

(1) Mai multe informații se pot găsi pe Internet

(http://www.logement.equipement.gouv.fr/alaune/dossiers/presse_030102.pdf).

Pentru anumite proiecte publice și private este obligatorie efectuarea unei Evaluări de Impact al Mediului. Această obligație nu derivă din directivele privitoare la achiziții, dar ar putea avea efect asupra definirii obiectului contractului sau asupra indicatorilor de performanță (1). Analiza de impact asupra mediului furnizează autorităților naționale informații relevante care le permit luarea unei decizii în deplină cunoștință de cauză cu privire la impactul de mediu al acesteia. În procesul de definire a obiectului contractului, realizarea unei evaluări de impact asupra mediului poate duce la o decizie mai echilibrată.

În același fel, Directiva 2002/91/CE privind performanța energetică a clădirilor (2), care obligă statele membre să formuleze cerințe minime privind performanța energetică a clădirilor noi și a clădirilor mari existente care sunt renovate va avea efect asupra definirii obiectului și a specificațiilor tehnice ale contractului de lucrări pentru construcția sau renovarea acestor clădiri.

(1) Evaluarea impactului de mediu a fost introdusă în 1985 de Directiva 85/337/CEE (OJ L 175, 5.7.1985, p. 40), și amendată de Directiva 97/11/CEE (L 73, 14.3.1997, p. 5).

(2) Directiva 2002/91/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 (OJ L 1, 4.1.2003), transpusă în legislația românească de legea 372/2005

3.1.5. Recomandări privind contractele de aprovizionare și de servicii

Beneficiile de mediu ale contractelor de aprovizionare și servicii verzi servicii ecologice apar o dată rezultatul final: produsul sau serviciul final.

Un punct important de luat în considerare este îmbunătățirea folosirii energiei, de exemplu o mai mare eficiență energetică. Prin aceasta se protejează mediul și se economisesc bani în același timp.

Un alt aspect important este impactul de mediu al produselor sau serviciilor ecologice în ceea ce privește eliminarea deșeurilor. O analiză de piață poate releva mari diferențe în ceea ce privește:

- **volumul** de eliminat,
- **impactul** dăunător al materialelor, și
- cantitatea de materiale care poate fi **reciclată**.

O altă caracteristică importantă este durabilitatea produsului, și anume dacă este construit ca să reziste. În anumite cazuri pare atractivă cumpărarea celui mai ieftin produs, dar de fapt acesta se poate dovedi cel mai scump pe termen lung cât și nociv pentru mediu. Produsele de calitate inferioară (indiferent de caracteristicile sale de mediu) tind să aibă o durată mai scurtă de viață. Dacă un produs mai ieftin trebuie să fie înlocuit mai des decât un produs mai scump, aceasta va rezulta în costuri mai mari, consum suplimentar de energie și mai multe deșeuri. În general, și în special cu privire la contractele de servicii, cea mai mare atenție din punct de vedere al protecției mediului ar trebui să acordată performanței, astfel încât să se poată alege o modalitate de îndeplinire a contractului cât mai puțin dăunătoare mediului, luând în considerare echipamentele sau materialele folosite.

3.2. Elaborarea specificațiilor tehnice

3.2.1. Specificațiile tehnice

Odată definit obiectul contractului, acesta trebuie tradus în specificații tehnice măsurabile care pot fi aplicate direct într-o procedură de achiziții publice. Acest lucru este similar transformării unei schițe într-un tablou. Specificațiile tehnice au două funcții:

- descriu contractul pentru piață astfel încât companiile să poată decide dacă acesta prezintă interes pentru ele. În aceste fel companiile determină nivelul competiției.
- furnizează cerințe măsurabile pe baza cărora ofertanții pot fi evaluați și constituie criterii minime de conformitate. Dacă specificațiile nu sunt clare și corecte, acestea vor duce în mod inevitabil la oferte nepotrivite. Ofertele care nu se conformează cu specificațiile tehnice trebuie respinse.

3.2.2. Specificațiile bazate pe indicatori de performanță

Directivele privind achizițiile (2004/17/CE și 2004/18/CE) permit în mod explicit autorităților contractante să aleagă între specificațiile bazate pe standarde tehnice și cele bazate pe criterii de performanță ⁽¹⁾.

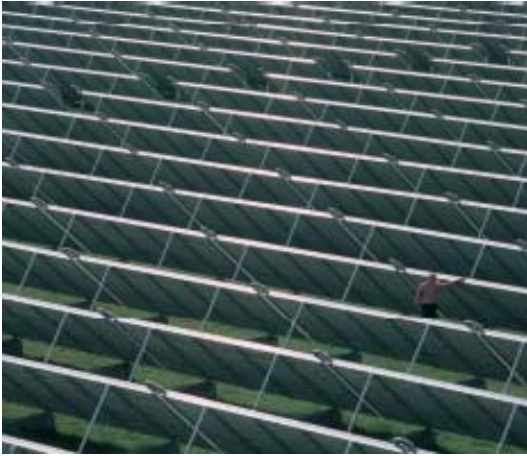
Abordarea bazată pe criterii de performanță lasă de obicei loc pieței pentru mai multă creativitate iar în unele cazuri va provoca piața să dezvolte soluții tehnice inovatoare. Dacă se folosește această abordare, nu este nevoie să formulați specificațiile tehnice în prea mare detaliu.

(1) Vezi articolul 23 al Directivei 2004/18/CE și articolul 34 al Directivei 2004/17/CE.

Specificați rezultatele finale, dar nu și modul de atingere a acestora

Dacă doriți să păstrați o anumită temperatură în birourile unei clădiri, puteți face acest lucru redactând specificații foarte detaliate pentru un sistem centralizat de încălzire. În mod alternativ puteți specifica faptul că birourile trebuie să aibă o temperatură constantă de 20°C și să-i lăsați pe furnizori să vină cu diferite opțiuni. Furnizorii ar putea atunci să opteze pentru sisteme de încălzire și ventilație naturală, în loc de arderea combustibililor fosili.

Cu toate acestea, atunci când elaborați specificații bazate pe indicatori de performanță, trebuie să fiți chiar mai atenți decât atunci când elaborați specificațiile tehnice. Întrucât opțiunile disponibile pe piață pot varia în mod considerabil, ar trebui să vă asigurați ca specificațiile dvs. sunt suficient de clare pentru a vă permite să faceți o evaluare corectă și justificată.

3.2.3. Standarde tehnice de mediu

Standardele tehnice poate lua mai multe forme, de la standarde europene complete (ENs), aprobări tehnice europene și standarde internaționale până la standarde naționale și specificații tehnice naționale. Standardele sunt utile în elaborarea specificațiilor pentru că sunt clare, non-discriminatorii și dezvoltate pe bază de consens. La nivel european, acestea sunt pregătite de organizațiile de standard europene: Comitetul European pentru Standardizare, Comitetul European pentru Standardizare Electrotehnică (Cenelec) (1)

și Institutul European pentru Standarde în Telecomunicații (2).

Procesul de standardizare europeană include participarea unei game largi de actori implicați, incluzând autoritățile naționale, organizațiile de mediu, asociațiile consumatorilor și industria. În acest fel soluțiile tehnice furnizate de standardele europene sunt acceptate la scară largă.

Unele standarde tehnice includ clauze care acoperă caracteristicile de mediu a produselor sau serviciilor. Dacă aceste specificații sunt folosite în achizițiile publice, companiile trebuie fie să furnizeze dovada că se pot conforma cu standardele sau, dacă nu urmează aceleași metode, că îndeplinesc nivelurile de performanță stabilite de standarde. În cazurile în care companiile nu pot furniza această dovadă, acestea vor trebui să fie eliminate.

În cazuri specifice, se poate defini un nivel mai mare al protecției mediului decât cel stabilit de standard, cu condiția ca acest lucru să nu discrimineze potențialii ofertanți.

Organizațiile europene pentru standarde promovează considerațiile de mediu. De exemplu, Comitetul European pentru Standardizare are acum un birou special de asistență de mediu pentru comitetele tehnice (3).

Comisia Europeană s-a angajat de asemenea să ‘ecologizeze’ standardele tehnice, adoptând o Comunicare privind integrarea aspectelor de mediu în standardizarea europeană (4).

(1) Mai multe informații pot fi găsite pe Internet (<http://www.cenelec.org>).

(2)) Mai multe informații pot fi găsite pe Internet (<http://www.etsi.org>).

(3)) Mai multe informații pot fi găsite pe Internet (<http://www.cenorm.be/cenorm/index.htm>).

(4) Comunicare adoptată pe 25 februarie 2004 (COM(2004)130 final); mai multe informații pot fi găsite pe website-ul Europa (http://europa.eu.int/comm/environment/standardisation/index_en.htm).

3.2.4. Folosirea variantelor

Este posibil ca, chiar și după realizarea analizei de piață să nu fiți sigur dacă există alternative verzi la produsele, serviciile sau lucrările pe care doriți să le cumpărați, sau sunteți nesigur de calitatea sau prețul lor.

În acest caz, o alternativă interesantă poate fi adresarea unei solicitări către potențialii furnizori de a propune variante verzi. Aceasta înseamnă că dvs. stabiliți un set minim de specificații tehnice pentru produsul pe care doriți să-l cumpărați, care se va aplica atât ofertei neutre cât și variantei verzi. Pentru ultima variantă, veți adăuga o dimensiune de mediu. Atunci când sunt trimise ofertele, puteți face comparația între ele (cele neutre și cele verzi) pe baza aceluiași set de criterii de atribuire. Așadar, puteți folosi variantele pentru a proteja mediul permițând o comparație între opțiunile standard și opțiunile ecologice (care se bazează pe aceleași cerințe tehnice standard).

Companiile sunt libere să elaboreze oferte ce se bazează pe varianta inițială, dacă autoritatea contractantă nu indică altceva.

Pentru a putea accepta variante într-o procedură de achiziții publice (1), este nevoie să menționați în avans în documentele de licitație:

- că vor fi acceptate variante,
- specificațiile minime de mediu pe care variantele trebuie să le îndeplinească (de exemplu o mai bună performanță de mediu)
- cerințe specifice pentru prezentarea variantelor în oferte (cum ar fi solicitarea unui plic separat prin care să se indice varianta sau prin care să se indice că o variantă poate să fie propusă doar dacă este combinată cu o ofertă neutră).

3.3. Etichete ecologice

3.3.1. Generalități

O gamă largă de etichete ecologice au fost dezvoltate pentru a comunica informații asupra acreditării de mediu a produselor sau serviciilor într-o formă standardizată, pentru a ajuta consumatorii sau alte companii să selecteze produse și servicii mai ecologice. Criteriile etichetelor ecologice nu se bazează pe un singur parametru, ci mai degrabă pe studii ce analizează impactul de mediu a produsului sau a serviciului pe parcursul ciclului său de viață - abordarea „de la leagăn până la mormânt”, bazate pe informații științifice valide.

Acestea oferă informații folositoare asupra costurilor inerente ale unui produs, de la extracția materiilor prime în etapa pre-producției, la producție și distribuție până la eliminarea finală.

Puteți folosi informația etichetelor ecologice în diverse moduri:

- pentru a elabora specificațiile dvs. tehnice în vederea definirii caracteristicilor produselor sau serviciilor pe care le cumpărați;
- pentru a verifica respectarea cerințelor, prin acceptarea etichetei ca dovadă a respectării specificațiilor tehnice;
- ca și un termen de referință pentru evaluarea ofertelor în etapa de atribuire (vezi exemplul de mai jos);
- prin folosirea diferitelor tipuri de etichete pentru diferite scopuri, de exemplu etichetele unice se pot dovedi utile în cazul unei abordări progresive. Cu toate acestea, ofertanților nu li se poate impune să fie înregistrați sub o anumită schemă de etichetă ecologică.

(1) A se vedea Articolul 24 al Directivei 2004/18/CE și Articolul 36 al Directivei 2004/17/CE.

Folosirea etichetelor ecologice ale Uniunii Europene pentru becuri

Criteriile etichetei ecologice ale Uniunii Europene pentru becuri cer ca acestea să aibă o durată medie de viață de 10.000 ore. Pentru a reflecta acest lucru în cazul unei licitații pentru becuri, cele 10.000 de ore ar putea fi stabilite ca și o specificație tehnică pentru durata de viață minimă, putându-se acorda un bonus pentru fiecare 1000 de ore în plus peste cele 10.000.

3.3.2 Consiliere juridică asupra modului de utilizare a etichetelor ecologice și a specificațiilor lor de bază în procedura de achiziții

Directivele privind achizițiile publice (2004/17/CE și 2004/18/CE) (1) vă permit în mod explicit să folosiți specificațiile de bază ale ecologice atunci la definirea cerințelor de mediu, fie că se fondează pe performanță sau pe funcționalitate, cu condiția ca:

- specificațiile să fie adecvate pentru definirea caracteristicilor produselor sau serviciilor acoperite de contract;
- cerințele pentru etichetă să se bazeze pe informație științifică ;
- etichetele ecologice să fie adoptate cu participarea tuturor actorilor interesați, precum organismele guvernamentale, consumatorii, producătorii, distribuitorii și organizațiile de mediu;
- să fie accesibile tuturor părților interesate.

Acele produse și servicii cărora li s-a acordat eticheta ecologică se presupune că satisfac specificațiile tehnice. Cu toate acestea, nu este permisă introducerea vreunei obligații pentru companii ca acestea să dețină o anumită etichetă ecologică sau să se supună pe deplin criteriilor unei anumite etichete ecologice. Întotdeauna trebuie să acceptați și alte documente care au forță probantă, cum ar fi raportul de test al unui organism recunoscut sau dosarul tehnic al fabricantului.

(1) A se vedea Articolul 23 al Directivei 2004/18/CE și Articolul 35 al Directivei 2004/17/CE.

3.3.3. Categoriile de etichete ecologice

Etichete ecologice publice, cu criterii multiple (Tipul I, ISO 14024)

Acestea sunt cele mai uzuale tipuri de etichetă și de asemenea cele mai folosite pentru achizițiile verzi. Se bazează pe un număr de criterii de tip acceptat/respins care stabilesc standardul pentru eticheta respectivă. Se stabilesc diverse seturi de criterii pentru fiecare produs sau serviciu acoperit de schemă. Aceste criterii vor defini în mod

normal performanța de mediu pe care produsul trebuie să-l atingă și pot de asemenea stabili standarde care să asigure faptul că produsul este potrivit pentru utilizare.

Câteva etichete ecologice europene și naționale

Cele mai cunoscute etichete ecologice cu criterii multiple sunt eticheta europeană (floarea) (1), eticheta scandinavă (lebăda nordică) (2) și etichetele naționale (cum ar fi cea germană 'Îngerul albastru') (3). Toate aceste etichete sunt voluntare și bazate pe ciclul de viață și implică certificarea produsului de către o parte terță (adică nu de către producători). Ele beneficiază de înalte standarde de transparență și rigoare științifică în termeni de stabilire a criteriilor și sunt non-discriminatorii.

(1) Mai multe informații pot fi găsite pe internet

(http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/index_en.htm.)

(2) Mai multe informații pot fi găsite pe internet (<http://www.svanen.nu/Eng/default.asp>.)

(3) Mai multe informații pot fi găsite pe internet

(http://www.blauer-engel.de/englisch/navigation/body_blauer_engel.htm.)

În cazul etichetei ecologice a Uniunii Europene, de exemplu, criteriile pentru toate grupurile de produse și servicii pot fi preluate, acolo unde este cazul, direct de pe pagina de internet a Uniunii Europene referitoare la etichete ecologice (1) și transpuse în specificațiile tehnice sau criteriile de atribuire. Acest lucru nu este însă valabil pentru toate etichetele ecologice.

Unele etichete ecologice conțin criterii care:

- se referă la practica managementului general al companiei care fabrică produsul sau oferă serviciul;
- tratează probleme din domeniul etic sau alte aspecte similare.

Aceste criterii nu reprezintă specificații tehnice așa cum sunt ele definite în directivele de achiziții publice și nu ar trebui folosite pentru contractele care cad sub incidența acestor directive. Într-adevăr, pentru ca un criteriu să fie aplicabil achizițiilor publice, acesta trebuie să fie relevant pentru obiectul contractului..

Etichete publice unice

Etichetele unice sunt etichete care se leagă de o problemă de specifică ca de exemplu utilizarea energiei sau nivelul de emisii. Există două tipuri diferite de etichete unice.

Primul tip se bazează pe unul sau mai multe criterii de tip acceptat/respins referitoare la o chestiune specifică. Dacă un produs satisface aceste criterii, atunci poate afișa eticheta. Exemple din acest tip de etichetă sunt etichetele biologice ale Uniunii Europene sau eticheta 'Energy star' pentru echipamentul de birou.

(1) Mai multe informații pot fi găsite pe internet (<http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/>)

Succesul american 'Energy star'

În 1993 Guvernul federal al Statelor Unite a decis să cumpere doar echipamente IT care purtau eticheta 'Energy star'. Guvernul federal este cel mai mare achizitor de calculatoare din lume și se estimează că această decizie a jucat o parte importantă în mișcarea subsecventă de adoptare a normelor 'Energy star' pentru majoritatea

echipamentelor informatice de pe piață. Beneficiile de mediu create prin alegerea ‘Energy star’ de către administrația federală au fost calculate la 200 bilioane kWh de electricitate economisită din 1995, echivalentul a 22 milioane tone de CO₂ (1).

(1) Mai multe informații pot fi găsite pe internet (<http://www.energystar.gov/>.)

Cel de-al doilea tip de etichetă funcționează prin clasificarea produselor sau serviciilor în funcție de performanța lor de mediu a produsului/serviciului respectiv. Exemplele pentru acest al doilea tip includ eticheta pentru energie a Uniunii Europene care clasifică articolele electrocasnice în funcție de eficiența lor energetică, A* fiind cel mai eficient și G fiind cel mai puțin eficient.

Etichetele unice pot fi foarte utile dacă doriți să folosiți o abordare progresivă în ecologizarea achizițiilor deoarece acestea permit o îmbunătățire treptată. Folosirea standardelor de eficiență energetică ar putea fi un excelent început pentru un

program mai larg de achiziții verzi. Diferitele clase vă permit să decideți cu ușurință cât de departe doriți să mergeți.

Etichete ecologice private

Pe lângă aceste etichete ecologice publice, există și câteva etichete private, conduse de ONGuri, grupuri industriale și combinații de actori interesați. Acestea includ etichete pentru scheme de certificare forestieră (vezi Capitolul 3.4.5), cum ar fi schemele FSC (Forest Stewardship Council – Consiliul bunului management forestier) (1) sau PEFC (Pan European Forest Certification Council – Sistemul paneuropean de certificare forestieră) (2), etichete organice cum ar fi schema IFOAM (3), sau criterii multiple cum ar fi eticheta suedeză ‘Bra miljoval’ (4).

În funcție de accesibilitatea lor și de modul în care sunt adoptate, aceste scheme de etichetare pot să se conformeze sau nu liniilor directe privind etichetele de mediu adecvate pentru achizițiile publice, după cum s-a precizat anterior.

(1) Pentru mai multe informații, a se vizita pagina de internet (<http://www.fsc.org/fsc>)

(2) Pentru mai multe informații, a se vizita pagina de internet (<http://www.pefc.org/internet/html/>)

(3) Pentru mai multe informații, a se vizita pagina de internet (<http://www.ifoam.org>)

(4) Pentru mai multe informații, a se vizita pagina de internet (<http://www.snf.se/bmv/english.cfm>)

3.4. Achiziționarea de materiale specifice și luarea în calcul a procesului și metodelor de producție

Compoziția unui produs și modul în care este fabricat poate forma o parte semnificativă a impactului său de mediu. Sub directivele 2004/17/CE și 2004/18/CE, metodele de producție pot fi luate în calcul în mod explicit atunci când se definesc

specificațiile tehnice (5), dar acest lucru este de asemenea posibil și în cazul directivelor anterioare.

3.4.1. Achiziționarea de materiale specifice

În calitate de autoritate contractantă, aveți dreptul de a insista ca produsul pe care îl cumpărați să fie confecționat dintr-un material specific, cu condiția ca principiile Tratatului privind non-discriminarea și libera mișcare a bunurilor și serviciilor să fie respectate.

Puteți de asemenea indica tipul de materiale preferat, sau puteți solicita suplimentar ca nici unul din materialele sau substanțele chimice componente să nu fie dăunătoare mediului înconjurător. O abordare comună în cazul achizițiilor publice pentru produse de curățat, de exemplu, este ca autoritatea contractantă să furnizeze o listă indicativă de substanțe periculoase pentru mediul înconjurător sau pentru sănătatea publică (pe baza unei evaluări obiective a riscului) pe care nu le dorește în produs. Dreptul de a specifica materialele sau conținutul produsului include de asemenea dreptul de a solicita un procentaj minim de conținut reciclat sau refolosit, acolo unde este posibil.

(5) Anexa VI a Directivei 2004/18/CE și Anexa XXI a Directivei 2004/17/CE.

Coduri de achiziții verzi în Göteborg (1) și în Londra (2)

Alegeți produse care dăunează mediului cât mai puțin posibil, atât în etapa de producție cât și în faza de utilizare. Trebuie luat în considerare întregul proces de la producție via consum până la eliminarea finală.

- Alegeți produse care nu dăunează consumatorilor sau utilizatorilor (luând în considerare mediul de lucru al angajaților).
- Alegeți produse biodegradabile sau care pot fi refolosite.
- Alegeți produse care nu consumă sau necesită în mod inutil energie sau resurse naturale în procesul de fabricare sau la utilizare.

Primarul Londrei a lansat un cod al achizițiilor verzi, prin care atât achizitorii privați cât și cei publici s-au angajat să achiziționeze bunuri ce conțin materiale reciclate atunci când este posibil.

(1) Mai multe informații pot fi găsite pe internet (<http://www3.iclei.org/egpis/egpc-056.html>).

(2) Mai multe informații pot fi găsite pe internet (<http://www.lecf.org.uk/procurement/index.htm>).

3.4.2. Procesul și metodele de producție

Așa cum s-a menționat mai sus, atât Directivele 2004/17/CE și 2004/18/CE cât și directivele anterioare vă permit să includeți cerințe asupra metodelor de producție în specificațiile pentru achiziții verzi.

Cu toate acestea, deoarece toate specificațiile tehnice trebuie să fie relevante pentru obiectul contractului, puteți include doar acele cerințe referitoare la procesul de fabricare a produsului și care contribuie la caracteristicile sale, fără a fi în mod necesar vizibile.

Puteți de exemplu solicita electricitate produsă din surse de energie regenerabilă (a se vedea Secțiunea 3.4.3 pentru mai multe detalii), deși electricitatea verde nu este fizic diferită de electricitatea produsă din surse de energie convenționale și becurile vor funcționa în aceeași manieră.

Cu toate acestea, natura și valoarea produsului final a fost modificată de proces și de metodele de producție folosite. De exemplu, electricitatea produsă dintr-o sursă regenerabilă va fi în principiu mai scumpă, dar mai curată decât electricitatea dintr-o sursă convențională.

În concluzie, puteți include toate cerințele care sunt legate de obiectul contractului. Dimpotrivă nu puteți impune cerințe de mediu asupra unor aspecte care nu au legătură cu produsul în cauză.

Un exemplu clar de cerință inacceptabilă ar fi, în cazul unei achiziții de mobilier, să insistăm ca producătorii de mobilă să folosească hârtie reciclată în birourile proprii.

3.4.3. Cazul energiei regenerabile

Directiva 2001/77/CE privind promovarea electricității produsă din surse regenerabile de energie definește sursele regenerabile de energie și electricitatea produsă din sursele regenerabile de energie (1).

Pentru că electricitatea produsă din sursele regenerabile de energie nu se poate deosebi fizic de electricitatea produsă din surse convenționale, metoda de verificare este esențială pentru a ne asigura că autoritatea publică primește produse/servicii cu un bun coeficient al raportului preț/calitate (inclusiv din punctul de vedere al protecției mediului).

Directiva 2001/77/CE cere Statelor Membre să se asigure că originea electricității provenită din surse regenerabile de energie poate fi garantată conform unor criterii obiective, transparente și non-discriminatorii nu mai târziu de 27 octombrie 2003. În mod

asemănător, statele membre trebuie să se asigure că o garanție de origine este emisă de câte ori se solicită.

(1) A se vedea definițiile din Articolul 2 al Directivei 2001/77/CE, la punctele (a): ‘Sursele regenerabile de energie înseamnă surse regenerabile de energie non-fosilă (eoliană, solară, geotermală, a valurilor, a mareelor, hidro-putere, biomasă, gaz provenit din depozitele de gunoi, gaz și biogaz provenit din instalații de tratare a apelor uzate)’ și (c) ‘Electricitatea produsă din surse regenerabile de energie înseamnă electricitate produsă de instalații care folosesc doar surse regenerabile de energie la fel ca și proporția de electricitate produsă din surse regenerabile de energie în instalații hibride care folosesc de asemenea surse convenționale de energie ...’.

Achiziția de electricitate regenerabilă de către autoritățile locale britanice și olandeze

La începutul lui 2002, Universitatea Sheffield Hallam din Marea Britanie a decis să acopere 5% din nevoia sa de electricitate cu electricitate verde și a atribuit contractul unui furnizor de electricitate verde. Achiziția de 5% electricitate verde a permis universității să reducă emisiile sale de carbon cu aproximativ 1.5 - 2 % pe an.

Alte măsuri de eficiență energetică vor crește procentajul la 3%, care este ținta anuală a universității (1).

Aproape toate clădirile publice precum și iluminatul stradal din regiunea Brabant Sud-Est din Olanda funcționează pe bază de electricitate verde. În martie 2002, 21 municipalități în Regiunea de Cooperare Eindhoven au semnat un contract cu un furnizor pentru a obține electricitate verde pentru 75% din consumul său, reprezentând aproximativ 29 milioane kWh. Municipalitățile s-au asociat pentru a obține un preț mai bun la această utilitate. Pe lângă îmbunătățirile de mediu, contractul negociat oferă o economisire de costuri de 620.000 euro față de contractele anterioare.

(1) Mai multe informații pot fi găsite pe internet <http://www3.iclei.org/egpis/egpc-059.html>

3.4.4. Alimente din agricultura organică

Producția de alimente organice este un proces specializat. Pentru ca un produs alimentar să fie denumit organic, trebuie să îndeplinească anumite cerințe și să fie certificat de către un organism aprobat de inspecție. Aceste cerințe sunt formulate în Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2092/91 privind producția organică de produse agricole (1). În calitate de autoritate contractantă, dvs. puteți întocmi cerințele specificațiilor tehnice chiar mai strict decât cele ale Regulamentului Consiliului (CEE) nr. 2092/91. Puteți cere ca un contract de servicii pentru o cantină să ofere un anumit procentaj de alimente organice și ca anumite alimente să fie produse în mod organic. În final, este în mod evident posibil ca autoritățile publice să reducă impactul de mediu prin cumpărături sezoniere, de exemplu furnizând cantinelor doar acele varietăți de legume și fructe care sunt de sezon în acea zonă.

- (1) Regulamentul Consiliului (CEE) No 2092/91 din 24 June 1991 privind producția organică de produse agricole și indicații ce se referă la produse agricole și alimente (JO L 198, 22.7.1991).

Alimente organice în cantinele școlilor din Italia și în cantinele spitalelor din Viena

Există mai mult de 300 exemple de școli ce oferă servicii de meniuri compuse din alimente organice în Italia — unele dintre ele folosesc doar legume și fructe organice, în timp ce altele oferă mese pregătite din ingrediente organice în măsură de 80%, 90% sau chiar 100%. Orașul Ferrara din nordul Italiei a introdus o abordare structurată în această problemă. A început în 1994 când a elaborat un studiu de fezabilitate și apoi a stabilit o listă de alimente care ar putea fi folosite fără a crește costurile în mod semnificativ. În 2003, 50% din mâncarea oferită în cantinele publice era organică, crescând la 80% pentru creșe (1).

O abordare similară a fost adoptată în Viena, punându-se accentul pe acele alimente care sunt ușor disponibile prin intermediul fermelor organice și care nu puneau probleme de aprovizionare.

Acestea includ acum cereale, produse lactate, fructe și legume (în funcție de sezon) și carne. Mâncarea organică este oferită în spitale, azile de bătrâni, școli și grădinițe. Procentul de mâncare organică diferă în funcție de tipul de instituție: e.g. 30 % grădinițe, cu obiectivul de a mări acest procent la 50 % în următorii doi ani (2).

(1) Mai multe informații pot fi găsite pe internet (<http://www.comune.fe.it>).

(2) Mai multe informații pot fi găsite pe internet (<http://www.wien.gv.at/ma22/oekokauf/>).

3.4.5. Cazul produselor din lemn administrate în mod durabil și legal

Problema produselor din lemn (1), în special a celor provenite din păduri tropicale și alte păduri seculare, a primit în ultima perioadă o atenție considerabilă din partea publicului și a mass-mediei.

(1) Produsele din lemn includ de exemplu lemnul rotund, bulvanii, elementele de construcție din lemn și mobila din lemn.

Produsele din lemn administrate în mod durabil și legal sunt concepte complexe și dificil de definit. Există un acord general că managementul durabil al pădurilor înseamnă printre altele, susținerea biodiversității, a productivității și a vitalității și de asemenea luarea în considerație a aspectelor sociale cum ar fi bunăstarea lucrătorilor, interesele indigenilor sau a celor dependenți de pădure. Noțiunile de „durabil” și „legal” se referă la condiții sociale și de mediu, precum și la condiții de mediu.

Majoritatea comerțului cu cherestea a Uniunii Europene are loc cu țări care respectă și aplică legislația pădurilor; totuși, tăierile ilegale constituie o problemă serioasă în anumite țări și regiuni de unde Uniunea Europeană importă produse forestiere. Aceasta a dus la eforturi din partea statelor și a organizațiilor internaționale de a aborda problema tăierilor non-durabile și ilegale de pădure printr-o varietate de acțiuni, inclusiv prin achiziții publice. Având în vedere că autoritățile publice sunt consumatori importante de produse lemnoase, mai ales pentru construcții și mobilă, acestea ar putea avea un impact semnificativ în reducerea cererii pentru lemn tăiat ilegal.

În elaborarea specificațiilor tehnice, dvs. puteți specifica cerințe de mediu pentru produsele din lemn care vor fi cumpărate. Diverse guverne, organisme și organizații sponsorizate din comerț au stabilit standarde detaliate și scheme de certificare, cu

specificații tehnice menite să promoveze managementul durabil al resurselor.

Aceste scheme de certificare, cum ar fi FSC (Consiliul bunului management forestier) sau PEFC (Pan European Forest Certification Council – Sistemul paneuropean de certificare forestieră), includ criterii privind aspecte de durabilitate de mediu privind tăierea lemnului. Aceste criterii pot fi folosite în specificațiile tehnice pentru a defini exact ce înseamnă produse lemnoase durabile din punct de vedere al mediului, fără a exista cerința de a respecta o anumită schemă de certificare forestieră.

Unele specificații tehnice folosite pentru achiziționarea de produse lemnoase

De exemplu, următoarele criterii pot fi folosite în specificațiile tehnice ale unui

contract care este durabil în termeni de mediu:

- rata de tăiere a lemnului să nu depășească niveluri care garantează conservarea pădurii;
- folosirea de metode non-chimice de control al dăunătorilor, precum și evitarea folosirii pesticidelor chimice.

Ca și în cazul oricăror altor specificații tehnice, puteți include doar acele specificații care se referă la obiectul contractului. Astfel, nu puteți include specificațiile unei scheme care servește, de exemplu, protejării persoanelor dependente de pădure.

Cu toate acestea, dvs. puteți, în calitate de autoritate achizitoare, să indicați în nota contractului sau în documentele de licitație că o anumită schemă de certificare forestieră va fi acceptată ca o posibilă metodă de a verifica îndeplinirea acestor cerințe. Trebuie, bineînțeles, să acceptați și metode echivalente de verificare.

Deoarece asemenea scheme de certificare forestieră includ adeseori și alte cerințe privind legalitatea tăierii lemnului, care nu se referă în mod direct la licitația în cauză, promovarea acestor scheme crește în mod direct șansele ca lemnul să fie recoltat din surse legale.

Capitolul IV

Selectarea furnizorilor, prestatorilor de servicii sau contractorilor

Cuprins

- Excluderea companiilor care au încălcat legislația cu privire la protecția mediului este posibilă, în măsura în care acest lucru le afectează conduita profesională.
- Din punct de vedere al capacității tehnice, experiența companiei și calificarea profesională a personalului său reprezintă un bun mijloc de a include și considerații ecologice
- Pentru a verifica dacă contractanții pot să respecte măsurile de management de mediu prevăzute în contract, autoritățile contractante pot să le ceară

să-și demonstreze capacitățile tehnice de a le pune în aplicare.

- Sistemele de management al mediului, cum ar fi EMAS, pot să servească ca mijloc de probă (și nu numai) pentru a demonstra această capacitate tehnică.
- Nu este permisă cerința de conformare la un anumit sistem de management al mediului.

4.1 Introducere

Criteriile de selecție se concentrează pe capacitatea companiei de a respecta contractul pentru care a licitat. În acest capitol, vom arăta cum să utilizăm posibilitățile oferite de directivele privind achizițiile publice pentru a aplica criteriile de protecție a

mediului în stadiul de selecție. Vom trece în revistă diferitele categorii ale criteriilor de selecție, adică criteriile eliminatorii, de capacitate financiară și tehnică. O atenție specială va fi acordată posibilității de utilizare a sistemului european de management și audit al mediului (EMAS) de către contractanți.

4.2 Criteriile de eliminare

Criteriile de eliminare se referă la situațiile care în mod normal împiedică autoritățile contractante să încheie contracte cu o anumită companie (1). Cazurile în care o autoritate contractantă poate exclude un contractor sunt enumerate în directivele referitoare la achizițiile publice. În cazuri penale grave, excluderea contractorilor poate fi obligatorie (2).

În ceea ce privește conduita profesională a unei companii, pot fi folosite două prevederi referitoare la criteriile de eliminare pentru a stabili dacă un anumit comportament al companiei contravine normelor de mediu și anume atunci când un operator economic a fost condamnat definitiv pentru conduita sa profesională sau a fost găsit vinovat de o gravă faptă legată de îndeplinirea atribuțiilor sale .

(¹) De exemplu, dacă compania :

- este în faliment sau lichidare
- a comis un delict grav privind conduita sa profesională
- nu și-a plătit impozitele sau cotizațiile la asigurările sociale

(²) Vezi art.54 al Directivei 2004/17/EC și art.45 al Directivei 2004/18/EC

(³) Vezi art.45 al Directivei 2004/18/EC și art.53 și 54 al Directivei 2004/17/EC

În consecință, în conformitate cu Directivele 2004/17/CE și 2004/18/CE asupra achizițiilor publice, dacă dreptul național conține dispoziții în acest sens, un caz de nerespectare a legislației de mediu care a făcut obiectul unei sentințe definitive sau a unei decizii echivalente poate fi considerat un delict ce afectează conduita profesională a

operatorului economic în cauză sau o faptă gravă, care poate permite excluderea părții respective de la atribuirea contractului.

Eliminarea cererilor de ofertă în cazul infracțiunilor repetate legate de dreptul mediului

De exemplu, în baza Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE privind achizițiile publice, o companie ce se ocupă cu eliminarea deșeurilor și care a încălcat, în repetate rânduri, dispozițiile legate de mediu, făcând obiectul mai multor amenzi cu caracter administrativ, poate fi exclusă din procedura achizițiilor publice pentru grave abateri profesionale.

4.3 Capacitatea tehnică

4.3.1. Criteriile referitoare la capacitatea tehnică de mediu, în general

Directivele referitoare la achizițiile publice conțin o listă exhaustivă de criterii de selecție, pe care autoritatea contractantă are dreptul să o ceară în scopul verificării capacității tehnice a ofertanților, pentru executarea contractului.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Art. 48 al Directivei 2004/18/EC și art.53 și 54 ale Directivei 2004/17/EC

Achizițiile în care competențele tehnice de mediu pot fi deosebit de relevante includ gestiunea deșeurilor, construcțiile, întreținerea și renovarea clădirilor, serviciile de transport.

Competențele tehnice de mediu pot cuprinde competențe tehnice în minimizarea producerii de deșeuri, evitarea deversării produselor poluante, reducerea costurilor pentru combustibili sau minimizarea perturbării habitatelor naturale. În practică, se referă la următoarele probleme :

- Poate ofertantul să angajeze sau să aibă acces la personal specializat care să poată să trateze problemele legate de mediul înconjurător, stipulate în contractul respectiv?
- Poate ofertantul să dețină sau să aibă acces la echipamentul tehnic necesar protecției mediului?
- Dispune ofertantul de structuri tehnice și de cercetare proprii, care să rezolve problemele legate de mediu ?

Printre criteriile referitoare la capacitatea tehnică, un instrument util pentru criteriile de mediu este înregistrarea achizițiilor încheiate anterior. Atunci când este vorba despre achiziții ecologice, puteți utiliza acest criteriu pentru a cere ofertantului să prezinte experiența sa anterioară, legată de acest gen de achiziții. Pentru acest lucru, trebuie să specificați clar ce fel de informație este considerată relevantă și ce fel de dovezi trebuie aduse în acest sens.

Respectarea cerințelor de mediu de către constructori

De exemplu, dacă o autoritate contractantă vrea să se asigure că o nouă construcție publică este construită la standarde înalte din punct de vedere al mediului, este logic ca ofertanților să li se ceară dovezi că au mai construit la acest nivel.

În mod similar, dacă o structură municipală trebuie să fie construită într-o zonă vulnerabilă din punct de vedere ecologic, autoritatea contractantă poate cere dovezi că ofertantul a mai construit în astfel de condiții.

În alte cazuri, este posibil ca aspectele legate de mediul înconjurător să fie înglobate în calificările educaționale și profesionale. Aceste competențe sunt importante în cazul achizițiilor, unde obiectivele legate de mediu nu pot fi atinse decât dacă personalul este calificat în acest sens.

Garantarea competenței profesionale a celor care îndepărtează azbestul

Izolațiile din azbest pot fi încă întâlnite la multe construcții din Europa. În perioada executării de lucrări de întreținere la aceste clădiri, este important ca antreprenorii calificați să poată îndepărta azbestul în cele mai bune condiții de siguranță. Ca să poată dovedi competența, unele state membre dispun de un sistem de licențe specific antreprenorilor specializați într-o astfel de ocupație. Este important să se solicite antreprenorilor care lucrează în aceste condiții, să facă dovada că au experiență în acest domeniu. Experiența poate fi dovedită printr-o licență eliberată de autoritatea competentă sau prin alt mijloc de probă, care să dovedească competențele tehnice, în scopul de a reduce la minim riscurile aferente acestui gen de activitate, în materie de sănătate, siguranță și mediu.

4.3.2. Sisteme de management de mediu

Orice organizație (guvernamentală sau companie) care dorește să-și îmbunătățească performanțele ecologice poate decide să pună în funcțiune un sistem de management de mediu.

În prezent, există două sisteme de management de mediu în UE. Este vorba despre un sistem comunitar de management și audit ecologic (EMAS)⁽¹⁾ și de standardul european/internațional pentru sistemele de management ecologic (EN/ISO 14001)⁽²⁾. Sistemul EMAS este disponibil organizațiilor care își au sediul în UE sau în spațiul economic european, în timp ce sistemul ISO este disponibil organizațiilor din toată lumea. Există aprox. 13.500 sedii și organizații ISO 14001 certificate și 4000 sedii și organizații EMAS înregistrate în Europa.

Sistemele de management de mediu sunt instrumente de management al căror scop este de

a ameliora performanța de mediu globală a organizației. Acestea permit organizațiilor să aibă o imagine clară a impactului asupra mediului, să descopere efectele importante și să le gestioneze eficient, în sensul îmbunătățirii continue a performanțelor ecologice. Domeniile relevante pentru îmbunătățirea performanțelor pot fi utilizarea resurselor naturale, cum ar fi apa și energia; formarea și informarea angajaților; recurgerea la metode de producție “prietenoase” față de mediul înconjurător, achiziția produselor de birotică ecologice, fabricarea de produse ecologice, etc.

⁽¹⁾ Regulamentul (EC) nr.761/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2001 care permite participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management și de audit al mediului

⁽²⁾ Standardul european/internațional EN/ISO 14001:1996 al sistemelor de management al mediului

4.3.3. Utilizarea sistemelor de management de mediu în achizițiile publice

Directivele 2004/17/EC și 2004/18/EC privind achizițiile publice autorizează autoritățile publice, în “cazuri adecvate”, să ceară ofertanților să-și demonstreze capacitatea tehnică de a răspunde exigențelor fixate pentru achizițiile respective, în vederea aplicării unor măsuri de management al mediului privind serviciile și lucrările publice⁽³⁾.

Prin “cazuri adecvate” trebuie să înțelegem acele achiziții prin care se pot cauza prejudicii mediului înconjurător și care necesită măsuri de protecție pentru realizarea lor. Bineînțeles, aceste măsuri au o legătură directă cu achizițiile publice.

⁽³⁾ În conformitate cu art.42(2)(f) a Directivei 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului, referitor la coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții de lucrări, bunuri și servicii publice, “pentru contractele referitoare la achizițiile publice de lucrări și servicii și numai în anumite cazuri, o indicație referitoare la măsurile de management al mediului pe care operatorul economic poate să o

aplice în timpul realizării contractului”, poate fi folosită de autoritatea contractantă ca un criteriu de selecție.

Construind un pod într-o zonă protejată

Un exemplu de astfel de măsuri de management de mediu ar fi o achiziție care se referă la construirea unui pod într-o zonă protejată și care necesită introducerea unor măsuri de management specifice, destinate să garanteze o protecție eficientă a florei și faunei în zona respectivă, în timpul construirii podului.

Nu este posibilă cerința de respectare a criteriilor de selecție care nu au legătură cu achiziția în cauză. De aceea, măsurile de management nu trebuie stabilite neapărat la începerea procedurii de achiziție respective și nici nu trebuie menținute după terminarea acestora.

Directivele 2004/17/CE și 2004/18/CE recunosc explicit că certificatele EMAS pot servi (dacă sunt relevante) la demonstrarea capacității tehnice a companiilor cu privire la realizarea măsurilor de management al mediului. De asemenea, autoritățile contractante trebuie să recunoască certificatele echivalente, eliberate de organisme în conformitate cu dreptul comunitar sau normelor europene sau internaționale în materie de certificare și fondate pe normele europene sau internaționale de management de mediu. Ele trebuie să accepte orice alt mijloc de probă prezentat de companie pentru a demonstra capacitatea sa tehnică.

Aceasta înseamnă că autoritățile contractante nu pot cere companiilor să dețină un certificat EMAS sau să satisfacă, în totalitate, exigențele dintr-un astfel de certificat.

În cele din urmă, trebuie specificat că un certificat EMAS nu servește doar la demonstrarea capacității tehnice a unei companii în scopul luării de măsuri privind managementul de mediu. În cazul în care autoritatea contractantă stabilește alte criterii de selecție decât cele menționate în secțiunea 4.3.1. (de exemplu, cerințe referitoare la echipamente tehnice sau instruirea personalului), certificatul EMAS poate constitui o probă suficientă, în măsura în care acesta conține informații relevante cu privire la aceste exigențe speciale.

Capitolul V

Atribuirea contractului

Cuprins

- Este posibilă aplicarea criteriilor de atribuire a contractului, cu condiția să fie îndeplinite următoarele condiții :
 - au legătură cu obiectul achiziției publice
 - nu oferă o libertate de alegere nelimitată autorității contractante
 - sunt expres menționate în oferta sau în caietul de sarcini
 - respectă principiile fundamentale ale dreptului comunitar.
- Adoptând o abordare a costurilor ciclului de viață, putem avea costurile reale ale unei achiziții publice. Folosirea acestui tip de abordare în pregătirea criteriilor de atribuire va îmbunătăți atât performanțele legate de mediu, cât și situația financiară.
- Criteriile costului total al proprietății și costului minim al ciclului de viață sunt larg utilizate în numeroase instituții în domeniul achizițiilor publice și private. În consecință, există analize și linii directoare ale costului ciclului de viață care pot facilita, eventual, elaborarea prevederilor pentru a defini cererile în materie de ofertare și contractare ⁽¹⁾.

5.1. Reguli generale de atribuire a contractului

5.1.1. Criterii de atribuire

Atribuirea contractului este ultima fază în cadrul procedurii de achiziție publică. În acest stadiu, autoritatea contractantă evaluează calitatea ofertelor și compară prețurile.

⁽¹⁾ Se face uneori o distincție între costul total al ciclului de viață (sau cost total al proprietății) și costul ciclului de viață, acesta din urmă fiind un concept mai restrictiv care nu include totdeauna costuri, cum ar fi cele pentru sfârșitul vieții și pentru îndepărtarea deșeurilor.

Când se evaluează calitatea ofertelor, se folosesc criterii de atribuire stabilite anterior și publicate în prealabil, înainte de a identifica oferta cea mai avantajoasă. Prevederile asupra achizițiilor publice oferă două opțiuni: fie comparați ofertele numai din punct de vedere al celor mai mici costuri, fie alegeți să atribuiți contractul ofertei „cele mai avantajoase din punct de vedere economic”, ceea ce înseamnă că, în afară de preț, vor mai conta și alte criterii de atribuire.

Din moment ce criteriul „ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic” constă întotdeauna din două sau mai multe subcriterii, acestea pot include și criterii legate de mediu. Într-adevăr, printre exemplele neexclusive ale directivelor care

permit autorităților contractante să determine oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic figurează calitatea, prețul, caracteristicile tehnice, valoarea estetică și funcțională, caracteristicile legate de mediu, costurile de utilizare, rentabilitatea, asistența tehnică post vânzare, data și perioada de livrare, data de execuție, etc.

Din moment ce oferta cea mai avantajoasă va fi determinată pe baza mai multor subcriterii, se pot folosi diferite metode pentru a compara aceste subcriterii.

Aceste metode cuprind matrici comparative, ponderi relative, avantaje și dezavantaje. Este responsabilitatea autorităților contractante să specifice și să publice criteriile de atribuire a contractului și ponderea pe care o are fiecare criteriu, astfel ca eventualii ofertanți să poată ține seama de ele.

Diferitele criterii care determină oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic trebuie să fie formulate astfel încât :

- să fie legate de obiectul contractului care trebuie atribuit (așa cum apar descrise în condițiile tehnice)
- să permită ofertelor să fie evaluate pe baza criteriilor economice și calitative în ansamblul lor, cu scopul de a determina oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere al raportului calitate – preț ⁽¹⁾

⁽¹⁾ A se vedea art. 46 al Directivei 2004/18/EC și 55 al Directivei 2004/18/EC

Aceasta înseamnă, în practică, că nu e nevoie ca fiecare criteriu de atribuire să ofere un avantaj economic autorității contractante, dar că luate împreună (din punct de vedere economic și ecologic), criteriile de atribuire trebuie să permită determinarea celui mai bun raport calitate – preț.

5.1.2. Corelarea criteriilor de atribuire cu specificațiile tehnice

Se poate să existe o legătură între specificațiile tehnice și criteriile de atribuire. Specificațiile tehnice definesc nivelul de performanță necesar. Dar, ca autoritate contractantă, puteți decide ca toate produsele/serviciile/lucrările ale căror performanțe sunt superioare nivelului minim cerut să poată primi puncte suplimentare, de care se va ține seama în faza de atribuire. De aceea, ar trebui să fie posibilă traducerea tuturor specificațiilor tehnice în termenii criteriilor de atribuire.

Recompensarea eficacității energetice a echipamentelor de curățare

În specificațiile tehnice, o autoritate contractantă a pus drept condiție ca echipamentele de curățare să nu consume mai mult de 3 kwh. de electricitate. Autoritatea contractantă poate recompensa echipamentele cele mai performante, indicând în criteriile de atribuire că, în momentul evaluării ofertelor, puncte suplimentare vor fi atribuite echipamentelor care consumă mai puțini kwh. decât valoarea minimă cerută.

5.2 Utilizarea criteriilor de atribuire

5.2.1 Generalități

Directivele 2004/17/CE și 2004/18/CE privind achizițiile publice permit, în mod explicit, ca prevederile legate de mediu să fie incluse în criteriile de atribuire. Aceasta legislație se bazează pe jurisprudența Curții de Justiție.

Regula de bază în ceea ce privește criteriile de atribuire legate de mediu a fost stabilită în speța C-513/99 (Concordia Bus) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Hotărârea Curții de Justiție în speța C-513/99

Cazul Concordia Bus

În 1997, orașul Helsinki (Finlanda), a decis să lanseze o procedură de achiziție publică cu privire la serviciile de transport cu autobuzul. Criteriile de atribuire se refereau la prețul global, calitatea parcului auto și calitatea operațională.

Unul din criteriile de atribuire prevedea acordarea de puncte suplimentare unor ofertanți care satisfăceau un anumit nivel protecție împotriva poluării și zgomotului. Pe baza acestor puncte suplimentare, achiziția a fost atribuită firmei HKL, compania de transport municipală.

Concordia Bus, un alt concurent, a contestat această decizie, susținând că nivelul de poluare și zgomot nu poate fi folosit drept criteriu de atribuire, pentru că nu aduce nici un avantaj economic autorității contractante.

Din regula Curții în acest caz și din Directivele 2004/17/EC și 2004/18/EC, reiese că toate criteriile de atribuire trebuie să îndeplinească patru condiții:

1. Criteriile de atribuire trebuie să aibă legătură cu obiectul achiziției

Acest principiu este esențial, garantând faptul că criteriile de atribuire se referă la necesitățile autorității contractante, așa cum sunt definite acestea în obiectul achiziției.

Existența unei legături în cazul Concordia Bus

În cazul Concordia Bus, Curtea a considerat că criteriul de atribuire ce are legătură cu nivelul emisiilor de oxid de azot și zgomotului făcut de autobuze are legătură cu obiectul contractului.

În altă speță, privitoare la cazul Wienstrom (1), Curtea de Justiție a adus alte informații asupra interpretării existenței legăturii cu obiectul contractului.

(1) Hotărârea Curții de Justiție în speța C-448/01

Absența unei legături în cazul Wienstrom

În acest caz, Curtea de Justiție a considerat că în cazul unei achiziții privind furnizarea de energie, un criteriu referitor numai la cantitatea de electricitate produsă pornind de la sursele de energie regenerabile, care depășește consumul prevăzut de autoritatea contractantă (și care era obiectul contractului), nu poate fi considerată ca având legătură cu obiectul achiziției (1).

(1) Trebuie notat faptul că Curtea a recunoscut, în același timp, posibilitatea de utilizare a unui criteriu de atribuire legat de cantitatea de electricitate provenită de la surse de energie regenerabile (ca parte a electricității efectiv furnizate autorității contractante). Mai mult, a fost recunoscut faptul că procentul de 45% atribuit acestui criteriu nu împiedică autoritatea contractantă să efectueze evaluarea criteriilor de atribuire, în scopul identificării ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

2. Criteriile de atribuire trebuie să fie specifice și obiectiv cuantificabile

Curtea de Justiție a hotărât, bazându-se pe judecățile anterioare că utilizarea criteriilor de atribuire nu trebuie să furnizeze o libertate necondiționată autorităților contractante. Acestea trebuie să restrângă această libertate prin fixarea unor criterii specifice, relevante pentru obiectul contractului, și măsurabile sau, cu alte cuvinte, “specifice și obiectiv cuantificabile”.

Specificitatea și cuantificarea criteriilor de atribuire în cazul Concordia Bus

În cazul Concordia Bus, înainte de evaluarea ofertelor, orașul Helsinki a specificat și publicat un sistem de atribuire a unor puncte suplimentare pentru anumiți parametri de poluare și zgomot (1). Curtea de Justiție a considerat că acest sistem corespunde imperativelor de specificitate și că poate fi măsurabil.

(1) În acest caz, puncte suplimentare au fost atribuite pentru “utilizarea autobuzului care are, pe de-o parte, emisii de oxid de azot mai mici de 4 g/kwh. (+2,5 puncte/autobuz) sau mai mici de 2 g/kwh (+3,5 puncte/autobuz) și, pe de altă parte, un nivel sonor mai mic de 77 db (+1 punct/autobuz).”

În cazul Wienstrom, Curtea de Justiție a adus clarificări suplimentare.

Claritatea și obiectivitatea criteriilor de atribuire în cazul Wienstrom

În cazul Wienstrom, Curtea de Justiție a estimat că, în scopul de a da ofertanților șanse

egale de a-și formula ofertele, autoritatea contractantă trebuie să-și formuleze criteriile de atribuire de așa manieră, încât “toți ofertanții informați să le interpreteze în același mod”(3). Alt element referitor la necesitatea clarității și măsurabilității criteriilor de atribuire formulat de Curtea de Justiție, este acela că autoritatea trebuie să se limiteze să formuleze criteriile, în raport cu care informațiile furnizate de ofertanți pot fi efectiv verificate.

(3) În acest caz, autoritatea contractantă nu a fixat perioade specifice în timpul cărora ofertanții să indice cantitățile pe care estimează că le pot furniza

3. Criteriile de atribuire trebuie, în prealabil, publicate

În conformitate cu directivele privind achizițiile publice, anunțurile privind achizițiile trebuie să menționeze dacă autoritățile contractante vor acorda contractul pe baza principiului “prețul cel mai scăzut” sau “oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic”. În ultimul caz, criteriile folosite pentru a identifica oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic vor fi prevăzute în anunț sau, în orice caz, în caietul de sarcini.

4. Criteriile de atribuire trebuie să respecte normele dreptului comunitar

Această ultimă condiție, ce derivă din Tratatul CE și din directivele privind achizițiile publice, se referă la faptul că criteriile de atribuire trebuie să fie în concordanță cu principiile fundamentale ale dreptului comunitar. Curtea de Justiție a subliniat importanța principiului nondiscriminării care stă la baza altor principii, cum ar fi libera circulație a serviciilor și libertatea de decizie.

Diferența între specificitate și discriminare în cazul Concordia Bus

Noțiunea de discriminare a fost folosită expres în cazul Concordia Bus. Unul din argumentele aduse de Concordia Bus era acela că criteriile fixate de orașul Helsinki erau discriminatorii, în măsura în care compania municipală de transport HKL era singura care deținea autobuze care respectau normele de poluare admise. Curtea de Justiție a decis că dacă unul din criteriile de atribuire nu poate fi îndeplinit decât de un mic număr de ofertanți, acest fapt nu este de natură discriminatorie. De aceea, pentru a stabili dacă există sau nu discriminare într-un anumit caz, trebuie luate în considerare toate aspectele legate de acel caz (¹).

(¹) Unul din aceste fapte, în speța de față, este acela că Concordiei Bus i-a fost atribuit un lot diferit, în care se aplicau aceleași reguli privind emisiile de gaze.

5.2.2 Utilizarea costurilor ciclului de viață

În cadrul unei proceduri de achiziție, în faza atribuirii, prețul ofertei este întotdeauna un factor decisiv. Dar cum se definește acest preț?

Atunci când cumpărați un produs, un serviciu sau o lucrare, plătiți întotdeauna un anumit preț. Totodată, acest preț de cumpărare nu reprezintă decât un element din costul total al procesului de achiziție, utilizare și eliminare. Ca să evaluezi costul global al unei achiziții, trebuie să evaluezi fiecare fază a acestui proces. Acest lucru este cunoscut sub denumirea de “costul ciclului de viață”, acesta incluzând toate costurile care trebuie suportate de-a lungul vieții unui produs sau serviciu.

O evaluare a acestor “costuri ale ciclului de viață”, nu este o operațiune foarte lungă sau foarte complexă. Deși există nenumărate tehnici speciale pentru a stabili calcule elaborate ale costurilor ciclului de viață asupra pieței private, se poate începe cu o simplă comparație între costurile evidente și măsurabile.

Costurile ciclului de viață : o sugestie a Institutului Britanic de Achiziții (1)

(1) Mai multe informații sunt disponibile la adresa <http://www.cips.org/>

Institutul britanic de achiziții sugerează că întreg procesul costurilor ciclului de viață trebuie să cuprindă :

- costurile de cumpărare și celelalte costuri asociate (livrare, instalare, punere în funcțiune, etc.)
- costurile de operare, inclusiv energia, piesele de schimb și de întreținere
- costurile de la sfârșitul ciclului de viață, precum scoaterea din funcțiune și eliminarea

Aceste costuri trebuie luate în considerare în faza de atribuire, pentru a fi siguri că se ține cont de ele atunci când se stabilește oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic. Ele vă ajută să obțineți un produs cu o performanță ecologică mai bună, pentru că acest proces va cuprinde costuri de utilizare și disponibilizare a resurselor, care nu ar fi primit altfel atenția cuvenită.

5.2.3. Cum să utilizăm costurile ciclului de viață pentru a promova considerațiile legate de mediu

Politica de economisire a costurilor – în paralel cu cea de protecție a mediului – poate fi pusă în practică prin diverse mijloace, inclusiv prin metoda costurilor ciclului de viață. Următoarele exemple sunt elocvente în acest sens.

A. Economisirea de apă și energie

Metoda cea mai simplă de a ameliora raportul cost – eficacitate și de a face piețele mai ecologice este aceea de a economisi apă, energie și combustibili. Aceste economisiri prezintă avantaje clare, atât pentru situația financiară a autorității contractante, cât și pentru mediu. Fiind simplu de calculat și având o latură economică evidentă, costurile apei și energiei pot fi folosite drept criterii de atribuire în procedurile de achiziții publice. Din punct de vedere ecologic, importanța utilizării apei și energiei este incontestabilă, așa cum o dovedește și efectul utilizării combustibililor asupra emisiilor de dioxid de carbon sau asupra producerii deșeurilor.

B. Economisirea costurilor de eliminare

Se întâmplă adesea să neglijăm costurile de eliminare, în cazul lansării unei achiziții pentru un produs sau proiect de construcție. Or, aceste costuri trebuie suportate într-un moment bine determinat, chiar dacă acest lucru necesită uneori un timp îndelungat. A nu lua aceste costuri în considerare poate transforma “o afacere bună” într-o achiziție foarte scumpă. Costurile de eliminare pot să acopere simpla înlăturare fizică sau costurile stocării în condiții de siguranță.. Eliminarea deșeurilor este adesea foarte strict reglementată.

Planificarea inteligentă a fazei eliminării : exemplul sectorului construcțiilor

Sectorul construcțiilor este unul dintre principalii producători de deșeuri. Demolarea clădirilor vechi implică nu numai înlăturarea unei cantități mari de moloz, dar implicit și tratarea materialelor periculoase, precum azbestul. În ofertă, puteți întreba constructorii la ce cantitate estimează volumul de deșeuri periculoase pe care îl vor produce în cursul demolării și costul evacuării acestor deșeuri. În unele cazuri, cum ar fi construcția de drumuri, ar trebui să fie posibilă evaluarea beneficiilor care rezultă din folosirea materialelor reciclate, cum ar fi asfaltul uzat.

Aceste exemple arată că, integrând în criteriile de atribuire cantitatea și compoziția deșeurilor, puteți economisi bani și proteja mediul. Odată ce costul relativ al eliminării deșeurilor a fost calculat, ar trebui să fie posibilă transpunerea criteriului legat de mediu referitor la reducerea deșeurilor, într-un criteriu de factură economică.

Capitolul 6

Clauze de performanță ale contractului

Sumar

- Clauzele contractului pot fi folosite pentru a include considerații de mediu la stadiul de performanță.

- Autoritatea contractantă poate specifica modul în care bunurile sunt furnizate și chiar metoda de transport.
- Contractorul este obligat să respecte toate clauzele de performanță din contract.

Clauzele de performanță ale contractului sunt folosite pentru a specifica cum trebuie îndeplinit un contract. Considerațiile de mediu pot fi incluse în clauzele de performanță ale contractului, cu condiția ca acestea să fie publicate în anunțul de participare sau în specificații și să respecte legile comunitare.

(1) Articolul 26 al Directivei 2004/18/CE și Articolul 38 al Directivei 2004/17/CE

6.1. Reguli ce guvernează clauzele contractului

- Clauzele contractului nu ar trebui să determine cărui ofertant i se va atribui contractul, ceea ce înseamnă că orice ofertant ar trebui, în principiu, să fie capabil să le îndeplinească. Ele nu trebuie să fie specificații tehnice, criterii deghizate de atribuire sau selecție. În timp ce ofertanții trebuie să dovedească că oferta lor îndeplinește specificațiile tehnice, dovada de conformitate cu clauzele contractului nu ar trebui cerută pe perioada procedurii de achiziții. De exemplu, nu este permisă folosirea clauzelor pentru a cere un anumit proces de producție (pentru produse), sau personal cu o anumită experiență (pentru servicii), de vreme ce aceste condiții se leagă de selecția contractorului. Aceste aspecte abordate ar trebui abordate în etapa relevantă a procedurii, așa cum se menționează în directivele pentru achiziții.
- Deși se consideră că clauzele contractului sunt în afara procedurii privind atribuirea contractelor, acestea trebuie precizate în mod clar în cererea de oferte. Într-adevăr, ofertanții ar trebui să fie conștienți de toate obligațiile cerute de contract și să fie capabili să reflecte acest lucru în prețul pe care îl oferă în licitație.
- Clauzele contractului ar trebui să fie legate de performanța contractului.
- Clauzele contractului nu pot rezulta în discriminare în favoarea contractorilor din orice Stat Membru.
- Un contractor este obligat să respecte toate clauzele de performanță descrise în caietul de sarcini atunci când îndeplinește lucrarea cerută sau când furnizează produsele acoperite de cererea pentru oferte.

Exemplul Defra Marea Britanie — In clădirea mea, urmezi politica mea de mediu!

Ghidul pentru achiziții verzi al Departamentului pentru Mediu al Marii Britanii specifică că toți contractorii care lucrează în clădire trebuie să urmeze politica de mediu a Departamentului. Aceasta include reguli privind fumatul, separarea deșeurilor, respectarea restricțiilor de parcare și în general respectarea regulilor privind protecția mediului care se aplică personalului (1).

(1) Mai multe informații pot fi găsite pe pagina de internet a Defra (Departamentul pentru Mediu, Alimente și Afaceri Rurale) (<http://www.defra.gov.uk>).

6.2. Clauze de performanță a contractului pentru lucrări sau servicii

Exemple de posibile clauze de performanță a contractului pentru lucrări sau servicii includ:

- **transportul produselor și a uneltelor către amplasament:**

- livrarea de produse către amplasament într-o formă concentrată și împărțirea lor la fața locului,

- folosirea containerelor re folosibile pentru transportul produselor la fața locului;

- **cum este executat serviciul:**

Folosirea indicatorilor de dozaj pentru asigurarea cantităților potrivite de produse pentru curățire;

- **eliminarea produselor uzate sau a ambalajelor produselor:**

produsele sau ambalajele sunt preluate de către contractor pentru re folosire, reciclare sau eliminarea lor în mod adecvat;

- **instruirea personalului contractorului:**

Personalul instruit asupra impactului de mediu a muncii lor și asupra politicii de mediu a autorității în ale cărei clădiri vor lucra.

6.3 Clauzele contractului de performanță pentru furnizarea de bunuri

Deoarece performanța unui contract de furnizare consistă în principal în livrarea de bunuri, principala oportunitate pentru folosirea clauzelor de mediu ale contractelor este specificarea modului în care vor fi livrate bunurile. Există metode simple pentru a îmbunătăți impactul de mediu a contractului, ca de exemplu:

- produsul să fie livrat în **cantitatea potrivită** (în termeni generali, aceasta înseamnă livrare în masă, pentru că va fi mai eficientă din punct de vedere al mediului în ceea ce privește impactul transportului per articol/obiect decât livrarea mai frecventă și în cantități mai mici; specificarea unui număr maxim de livrări pe săptămână sau lună poate fi o altă metodă de atingere a aceluiași rezultat);

- cerința ca bunurile să fie livrate **în afara orelor de vârf de trafic** pentru a minimiza contribuția livrărilor la congestionarea traficului;

- cerința ca furnizorul să **reprimească (recicleze sau reutilizeze) orice ambalaj** care vine odată cu produsul (acest lucru aduce dublul avantaj de a centraliza ambalajele înainte de a le re folosi sau recicla și încurajează furnizorul să elimine orice ambalare care nu este necesară).

6.4. Impactul transportului

Puteți folosi clauzele unui contract pentru a **specifica metoda de transport** care ar trebui folosită pentru a livra bunurile, dar asigurați-vă că nu este discriminatorie.

Pentru un contract de lucrări mari se poate solicita ca bunurile să fie transportate către o anumită gară feroviară sau fluvială. Simplul fapt că un ofertant poate avea acces mai bun la rețeaua feroviară sau fluvială decât alt ofertant nu înseamnă că această clauză de performanță a contractului este discriminatorie. Acesta ar fi cazul doar dacă, de exemplu, un singur

ofertant ar fi capabil să folosească rețeaua feroviară sau fluvială. Clauza ar fi atunci

discriminatorie și, de fapt, ar constitui criteriu deghizat de excludere, deoarece ar excluda în mod automat de la participare pe toți ofertanții care nu au acces la modul specificat de transport. Același lucru se aplică unei clauze contractuale care penalizează contractorii doar pe baza distanței pe care o parcurg pentru a livra bunurile.